

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Афанасьєв Є. В.

д.е.н., професор

Бурлакова Є. С.

магістрант

Криворізький національний університет

JEL classification: D4, O3, F12

В сучасних ринкових умовах головною умовою розвитку та ефективної роботи сучасних підприємств є їх висока конкурентоспроможність, яка виражається здатністю адаптації до умов ринку та довготривалого утримання провідних позицій у своїй ніші. Проте, постійні зміни у зовнішньому середовищі посилюють прояви економічної невизначеності, ускладнюючи умови господарювання вітчизняних промислових підприємств, що змушує їх шукати більш ефективні способи утримання конкурентних переваг, зокрема, використовувати економічні методи стратегічного управління щодо раціонального використання наявних виробничих потужностей та інноваційного розвитку підприємства з метою покращення споживчих властивостей продукції. Конкурентоспроможність не є певною ознакою підприємства, вона проявляється тільки шляхом порівняння умов, ресурсів та результатів діяльності конкретного підприємства з іншими підприємствами-конкурентами. Як наслідок такого порівняння є визначення і оцінка рівня конкурентоспроможності. До факторів, що впливають на конкурентоспроможність гірничорудних підприємств можна віднести: якість продукції/сировини, обсяги виробництва і реалізації, ефективність діяльності, ефективність використання ресурсів, рівень прогресивності технологій виробництва, положення на ринку, запас фінансової міцності, доступність інвестиційних коштів, рівень фінансової безпеки.

Основною проблемою ефективного розвитку підприємств гірничо-металургійного комплексу є відсутність достатнього запасу фінансової міцності, що унеможливорює маневреність як у в ціновій політиці, так і в зниженні обсягів виробництва та реалізації продукції в умовах конкурентної боротьби. При цьому, основними чинниками, що впливають на конкурентоспроможність підприємства є: інноваційний та інвестиційний розвиток, організаційні умови, управлінський вплив,

соціальна відповідальність, управління ризиками, маркетингова, збутова та цінова політика, вплив грошових потоків [1, с. 86; 2, с. 173-412].

Зокрема, на думку Крилової О.В., Тимошенко Л.В. головним чинником підвищення конкурентоспроможності підприємства видобувної галузі, що відрізняється високим рівнем фондоемності, є впровадження інновацій. Але брак вільних обігових коштів для модернізації виробництва та недостатньо ефективна державна політика перешкоджають цьому [3, с. 39]. Гриньова В.М. стосовно проблем впровадження інновацій стверджує, що вони є однією з основних умов підвищення конкурентоспроможності [4]. Підвищення ефективності управління інноваційними процесами повинно забезпечити в гірничій промисловості нарощення випуску продукції для задоволення потреб внутрішнього ринку та збільшення її обсягів на зовнішніх ринках [5, с. 115]. Одним із важливих напрямків підвищення конкурентоспроможності може бути реалізація стратегії маркетингу. Так, на думку Савицької О.М. використання маркетингових комунікацій дозволяє перетворити заходи просування та реклами створити ефективну маркетингову стратегію, залучивши рекламні засоби та власні ресурси підприємства [6].

Отже, стосовно вирішення проблеми конкурентоспроможності гірничо-збагачувального підприємства, можна стверджувати, що: найважливішим напрямком отримання стійких конкурентних переваг є інноваційний розвиток; особливого значення набуває маркетингова діяльність, яка передбачає розширення каналів збуту, створення іміджу підприємства та формування цінової політики; безперечно ключовим моментом залишається забезпечення затребуваної споживчим ринком якості продукції на основі використання досягнень науково-технічного прогресу, що сприятиме стабільній прибутковості підприємства. Тобто, на основі раціонально розробленої програми підвищення конкурентоспроможності підприємства, що включає в себе комплекс робіт заданий певними часовими рамками з використанням конкретних ресурсів, – необхідним є стабільне довгострокове використання всіх можливих напрямів забезпечення конкурентоспроможності сучасного підприємства.

Література

1. Афанасьєв Є.В., Наджіб Фертас. Уточнення змісту та значення терміну «конкурентоспроможність ресурсного потенціалу». Розвиток промисловості та суспільства: матеріали міжнар. наук.-техн. конф., м. Кривий Ріг, 17-20 лист. 2020 р. Кривий Ріг: Вид. центр КНУ, 2020. С. 86.

2. Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення: монографія / за заг. ред. О. Г. Янкового. Одеса: Атлант, 2013. 470 с.